

عنوان مقاله:

محدودیت های علوم شناختی دین در تبیین فرایند طبیعی شکل گیری و تقویت باورهای دینی

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 20، شماره 76 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

سید مهدی بیابانکی - استادیار گروه معارف اهل البیت (ع)، دانشکده الهیات و معارف اهل البیت (ع)، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

علوم شناختی دین یک رویکرد «علمی» به مطالعه دین است که می کوشد تبیین های علی در خصوص باورها و رفتارهای دینی ارائه دهد. مدافعان علوم شناختی دین می کوشند با توسل به ویژگی های طبیعی ذهن انسان و تبیین نحوه ی عملکرد آن، فرایند شکل گیری، تقویت و شیوع باورهای دینی را تبیین کنند. از نظر آن ها، ابزارهای ذهنی انسان طوری شکل گرفته اند که از مفهوم خدا (و دیگر مفاهیم اساسی دین) حمایت ویژه ای می کنند. این ابزارهای ذهنی، در جهت پذیرش باورهای دینی سوگیری های پردازشی چشمگیری دارند که در نهایت به شکل گیری، تقویت و شیوع باورهای دینی منجر می شود. هدف ما در این مقاله آن است که ضمن تبیین فرایند طبیعی شکل گیری و تقویت باورهای دینی از منظر علوم شناختی دین، محدودیت های تبیینی این رویکرد را نشان دهیم. در این مقاله نشان می دهیم که علوم شناختی دین با دو نوع محدودیت تبیینی اساسی مواجه است؛ نوع اول، از بی توجهی به ابعاد فراطبیعی و اجتماعی پدیده های دینی ناشی می شود و نوع دوم، از محدودیت های تبیینی سازوکار های شناختی ارائه شده نشات می گیرد.

کلمات کلیدی:

واژگان کلیدی: ۱. علوم شناختی دین، ۲. ابزارهای ذهنی، ۳. باورهای غیرتاملی، ۴. ضدشهودی حداقلی، ۵. باورهای دینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1557980>

